

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 3 februari 2026

Onderwerp: Zienswijze Provinciale Staten op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond en wensen en bedenkingen bij de Kadernota 2027

Kenmerk: FIN260122ww2

Bijlagen: 4

1. Voorstel GR wijziging OD IJmond;
2. Verschillen GR bepalingen;
3. Kadernota 2027 OD IJmond;
4. Rapportage Herijking financiering.

1. Inleiding

Bij voordracht 64-2023 hebben wij u in staat gesteld een zienswijze uit te brengen op het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling (hierna GR) van de Omgevingsdienst IJmond (hierna ODIJ). De uiteindelijke wijziging medio 2024 betrof het wijzigen van de GR ODIJ in verband met de inwerkingtreding van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Bij de genoemde voordracht is aangegeven dat er nog een vervolgspoor zou komen, te weten het toekomstbestendig maken van de GR ODIJ. De toekomstbestendige GR ODIJ sluit aan op de tussen de deelnemers en organisatie vastgestelde meerjarenvisie en borgt de wijze waarop de partijen samenwerken. Hier wordt tevens gekeken hoe om te gaan met de nieuwe eisen en doelstellingen uit het landelijke interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel.

Het AB van de ODIJ heeft op 18 december 2025 het voorstel voor een nieuwe GR gezonden en daarbij de volgende toelichting gegeven:

“In de afgelopen jaren hebben de deelnemers binnen de Gemeenschappelijke Regeling ODIJ gewerkt aan het op orde brengen van de basis. De aanbidding van de Kadernota 2027 en het wijzigingsvoorstel van de GR ODIJ vormt daarin een belangrijke mijlpaal.

Gedurende dit traject zijn de deelnemers van ODIJ intensief betrokken. Raden en staten zijn op verschillende momenten geïnformeerd via raadsbrieven en bijeenkomsten.

Door beide documenten gelijktijdig aan te bieden, worden raden en staten in staat gesteld om een zienswijze in te dienen op het wijzigingsvoorstel voor de GR en wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de kadernota 2027. Daarmee wordt een proces van twee jaar afgerond”.

2. Wijziging gemeenschappelijke regeling ODIJ

De GR van de ODIJ wordt getroffen door het college van Gedeputeerde Staten (GS). Op grond van de Wgr hebben Provinciale Staten (PS) de mogelijkheid om bij GS binnen acht weken een zienswijze naar voren te brengen over de nu voorliggende concept gewijzigde GR.

Het college stelt in overleg met de ODIJ een reactie op de zienswijzen op en neemt een voorlopig wijzigingsbesluit. Vervolgens wordt dit wijzigingsbesluit aan de raden en PS voorgelegd en wordt toestemming gevraagd om de GR ODIJ te wijzigen.

De beoogde ingangsdatum van de wijziging is 1 januari 2027.

Onderstaand worden de belangrijkste wijzigingen kort toegelicht.

Mandaat: In de huidige situatie zijn er verschillen in de juridische basis waarop deelnemers taken hebben ondergebracht bij de dienst. Enkele deelnemers hebben de bevoegdheden gedelegeerd en de meerderheid heeft deze gemandateerd. Vanaf 2027 kunnen deelnemers hun bevoegdheden voor het uitvoeren van taken alleen mandateren aan de dienst.

Opdrachtgeversplatform: Voor het versterken van de goede samenwerking tussen de ODIJ en de gemeenten en provincie is de mogelijkheid voor een opdrachtgeversplatform in de regeling vastgelegd. Hiermee kunnen gemeenten en provincie als opdrachtgever en de ODIJ als opdrachtnemer de gezamenlijke doelen, de onderlinge samenhang in de uit te voeren taken en de gevolgen van aanpassingen in de dienstverlening voor een of meer deelnemers bespreken.

Takenpakket: Bij de wijziging is onderscheid aangebracht tussen verplichte en facultatieve taken. Verplichte taken worden door alle deelnemers afgenomen. De Omgevingswet verplicht deelnemers om deze taken onder te brengen bij een omgevingsdienst. Het niet afnemen van deze taken betekent uittreding uit de regeling. Bij uittreding is de uittredende deelnemer verplicht om de taken onder te brengen bij een andere omgevingsdienst.

De verplichte taken omvatten het basistakenpakket en enkele adviestaken. Dit is de basis van de samenwerking binnen de regeling. De facultatieve taken omvatten verschillende plustaken, de bouw- en woningtoezichtstaken en enkele aanvullende taken. Voor de facultatieve taken hebben de deelnemers de keuze om deze door de dienst te laten uitvoeren.

Dienstverleningsovereenkomst: De taken uit Bijlage I worden uitgewerkt in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Deze is voor alle deelnemers in opzet en inrichting gelijk en omvat ook een product-dienstencatalogus van de verplichte en facultatieve taken. De DVO wordt in principe voor onbepaalde tijd aangegaan. De wijze waarop aanpassingen kunnen plaatsvinden wordt in de DVO verder uitgewerkt.

Vaststelling bijdragen: Vanaf 2027 worden de bijdragen door de deelnemers steeds voor vijf jaar vastgesteld op basis van de door de dienst jaarlijks vastgelegde tijdschrijfgegevens.

Wijziging takenpakket: In artikel 19, vierde lid, is een vereenvoudigde procedure opgenomen voor het uitbreiden of afbouwen van taken die door een deelnemer zijn ingebracht. Voor deze onderdelen hoeft niet de volledige wijzigingsprocedure te worden doorlopen, maar volstaat besluitvorming daarover door de betreffende deelnemer en unanieme instemming van algemeen bestuur van de dienst.

Stemverhouding AB: In het algemeen bestuur geldt een gewogen stemverhouding tussen de deelnemers, die gebaseerd is op de financiële inbreng van de betreffende deelnemer in de regeling. De stemverhouding wordt door het algemeen bestuur vastgesteld op grond van de vastgestelde begroting.

Aanvullend recht: De regels en termijnen die de wet al dwingend voorschrijft, zijn uit de regeling geschrapt. In de regeling staan alleen aanvullende bepalingen.

Voor een uitgebreide toelichting en de uitwerking per artikel in de GR wordt verwezen naar bijlage 1. Een overzicht van de verschillen tussen de huidige GR-tekst en de voorgestelde GR-tekst vindt u in bijlage 2.

Bovenstaande punten zijn besproken met alle deelnemers van ODIJ, waarbij ook de provincie Noord-Holland vertegenwoordigd was. De punten die daarbij zijn aangedragen zijn verwerkt in de voorgestelde wijziging van de GR. Inhoudelijk zijn er geen grote wijzigingen voor de Provincie Noord-Holland. Het advies is om geen zienswijze in te dienen.

3. Kadernota 2027

In de Kadernota 2027 worden de ontwikkelingen geschetst die van invloed zijn op de ODIJ en op het meerjarig financieel beleid. Deze Kadernota is een voorloper van de begroting 2027.

Formeel wordt de Kadernota ter informatie naar raden en staten gezonden. Gezien de samenhang tussen de GR-wijziging en de nieuwe financieringsopzet vanaf 2027 heeft het AB van de ODIJ ervoor gekozen wensen en bedenkingen te vragen op deze Kadernota 2027. Uiteraard wordt de komende maanden nog de gelegenheid geboden om een zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van de ODIJ.

In de Kadernota 2027 wordt beschreven dat de afgelopen jaren in het teken hebben gestaan van het toekomstbestendig maken van de GR ODIJ. Daarbij zijn drie verbeterisporen doorlopen om de basis op orde te krijgen: het actualiseren van de GR, de DVO's (dienstverleningsovereenkomsten) en de financieringsstructuur.

Met ingang van 1 januari 2027 is daarmee de financiering structureel op orde. De keuzes die daarbij zijn gemaakt worden in de Kadernota 2027 toegelicht.

Zo is voor alle deelnemers het takenpakket doorgelicht en heeft een herziening van de bijdragen plaatsgevonden. In deze zgn. Ist-Soll analyse is de jaarlijkse bijdrage van de Provincie Noord-Holland gestegen van € 508.800 naar € 581.718.

De effecten van de provinciale taakstelling voor de omgevingsdiensten voor 2027 zijn hierin niet meegenomen.

Met de in de Kadernota 2027 gemaakte keuzes kunnen wij instemmen.

4. Proces en procedure

Nadat PS de zienswijze over de GR-wijziging kenbaar hebben gemaakt aan GS, wordt deze door de portefeuillehouder gedeeld met de ODJ. Aan de hand van de ontvangen zienswijzen van alle deelnemers, wordt een definitieve conceptversie van de GR (met eventuele aanpassingen) opgesteld.

Deze versie wordt aan alle deelnemers gestuurd en dan kan goedkeuring aan PS en de deelnemende raden worden gevraagd voor het wijzigen van de GR.

Na het instemmingsbesluit van PS kunnen GS de gewijzigde GR vaststellen.

Eventuele wensen en bedenkingen bij de Kadernota 2027 kunnen een rol spelen bij het opstellen van de begroting 2027 van de ODJ.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 15- 2026

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 3 februari 2026;

gelet op artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

besluiten:

1. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond;
2. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de Kadernota 2027 van de Omgevingsdienst IJmond.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,